

Turkish Studies

International Periodical for the Languages, Literature and History of Turkish or Turkic
Volume 11/21 Fall 2016, p. 375-390

DOI Number: <http://dx.doi.org/10.7827/TurkishStudies.10070>

ISSN: 1308-2140, ANKARA-TURKEY

Article Info/Makale Bilgisi

✍ Received/Geliş: 30.10.2016

✓ Accepted/Kabul: 22.12.2016

✍ Referees/Hakemler: Doç. Dr. Ahmet AKKAYA – Yrd. Doç. Dr. Mesut GÜN

This article was checked by iThenticate.

YAZILI ANLATIMDA KULLANILAN DEĞERLENDİRME ÖLÇÜTLERİNİN İKİLİ KARŞILAŞTIRMALAR YÖNTEMİYLE ÖNEM DERECELERİNİN BELİRLENMESİ

*Ayfer SAYIN**

ÖZET

Bu araştırmanın amacı yazılı anlatım ürünlerinin değerlendirilmesinde kullanılması gereken ölçütlerin üniversite öğrencilerine göre önem sıralamasının belirlenmesidir. Bu doğrultuda nicel araştırma yöntemlerinden tarama araştırması deseninde yürütülen çalışmada Gazi Üniversitesinde birinci sınıfta öğrenim gören ve Türkçe I: Yazılı Anlatım dersine 12 hafta devam etmiş 162 öğrencinin görüşleri alınmıştır. Öğrencilerin yazılı anlatım ürünleri ölçütleri önem sıralamasının belirlenmesi için ikili karşılaştırma ölçekleme yöntemi kullanılmış ve bu doğrultuda veri toplama aracı hazırlanmıştır. Öğrencilerden elde edilen cevaplar ikili karşılaştırmalar yönteminin III. Hal ve V. Hal denklemleri ile çözümlenmiş ve sonuçları karşılaştırılmıştır. Araştırmanın sonucunda öğrencilerin yazılı anlatımların değerlendirilmesinde en önemli gördükleri ölçütlerin “açık, anlaşılır ve tutarlı bir üslubun kullanılması” ve “ana fikrin belirlenerek yazının bu çerçevede oluşturulması” ölçütleri olduğu belirlenmiştir. Öğrencilerin yazılı anlatımın oluşturulmasında ya da değerlendirilmesinde en az önem verdikleri ölçütlerin ise “kağıt düzenine dikkat edilmesi” ve “yazım ve noktalamanın doğru olması” ölçütleri olduğu tespit edilmiştir. Bunun yanı sıra araştırmaya katılan öğrencilerin ikili karşılaştırmalar yoluyla belirlenen görüşleri arasındaki tutarlılığın incelenmesi amacıyla her iki yöntemde ortalama hata hesaplanmıştır. Hesaplama sonucunda öğrencilerin vermiş oldukları cevapların genel olarak tutarlı olduğu sonucuna ulaşılmıştır. Araştırma kapsamında ayrıca iki farklı yöntemle yapılan sıralama sonuçları arasındaki ilişkiler Sperman korelasyon katsayısı ile hesaplanmıştır. Sonuçlar arasında pozitif yönde ve yüksek düzeyde bir ilişki olduğu saptanmıştır.

Anahtar Kelimeler: yazılı anlatım, değerlendirme ölçütleri, ikili karşılaştırma, ölçekleme

* Okt. Dr. Gazi Üniversitesi Gazi Eğitim Fakültesi, Eğitimde Ölçme ve Değerlendirme ABD, El-mek: ayfersayin@yahoo.com

DETERMINATION OF SEVERITY WRITING EVALUATION CRITERIA BY PAIR-WISE COMPARISON METHOD

ABSTRACT

In this research, it is aimed to determine the writing evaluation criteria according to the students by using pair-wise comparison method. This research can be considered as an essential research since it does not intend to set up a general form using the sample. This research has been conducted over 163 students who have been registered at English Language Teaching in Gazi University who are responsible to take the course Turkish I: Writing Skill for 12 weeks. The number of triple contradictions and degree of consistency have been calculated for each student by using pair-wise comparison method. Analysis have been performed for both III. state and V. state equations and it is observed that the results are more or less the same. The priorities for the evaluation criteria for writing according to the students have been listed; "identification of governing idea and building up the text accordingly" and "usage of clear, understandable and consistent language" have come out to be the most important criterions. "Page layout" and "using correct spelling and punctuation" have been found out to be the last evaluation criterions for writing according to the students. And also the average error is calculated in order to examine the consistency between both methods as well as the views of the students surveyed identified by pairwise comparisons. Calculation of the answers they gave the students the results were generally consistent with the results reached. And also Spearmon correlation coefficient is calculated. As a result in this study, positive and high level correlastion is found.

STRUCTURED ABSTRACT

Education; it consists of four basic elements: target, content, process and evaluation. A disruption in education is due to the question that exists in at least one of the students. In order for university students to reach the desired level in the written expression course, the target may be derived from the content, process documents or from the evaluation point. In other words, the students' written expression skills may not be properly assessed. Incorrect and / or incomplete assessment also helps ensure that feedback is effective, preventing students from seeing and correcting the shortcomings.

Throughout the history, invention of writing (scripture) has been one of the events that resulted in remarkable changes in human life. By the help of letters, people have been able to communicate, record their cultural heritage and secure the continuity of society by transferring this heritage to the following generations. Writing and written expressions which are of high importance in human life, have become a major component of formal education system (Temizkan, 2008).

Purpose and Importance of the study

The main purpose of the course Turkish 1: Writing Skill given at universities is to improve the writing skills of students. It is necessary to evaluate the writings created by students within the scope of the course.

Turkish Studies

*International Periodical for the Languages, Literature and History of Turkish or Turkic
Volume 11/21 Fall 2016*

Evaluation of writings is important not only to give students marks for their efforts, but also to identify their problems and help them to correct their mistakes. There are certain criteria that are used by professors to evaluate writings. It is important to specify the priorities for the evaluation criteria for writing according to the students.

Method

In this research, it is aimed to determine the writing evaluation criteria according to the students by using pair-wise comparison method. This research can be considered as an essential research since it does not intend to set up a general form using the sample. Attention was drawn to the fact that, in the selection of the students to be included in the survey, the students had settled in the university with different scores and that there was no bias among the different field students who took the same course. In this direction, students with English language teaching (32%; $n = 52$), elementary mathematics teachers (28% $n = 46$) and social studies teachers (40% $n = 64$) were included in the study with maximum diversity method. While 67% ($n = 109$) of the students participating in the research were female students, 36% ($n = 59$) were male students. This research has been conducted over 163 students who have been registered at English Language Teaching in Gazi University at 2010-2011 fall semester and who are responsible to take the course Turkish 1: Writing Skill. The number of triple contradictions and degree of consistency have been calculated for each student by using pair-wise comparison method. The research has been continued with 94 students who had a consistency degree over 0,80.

In this research, the evaluation criteria are listed first. In the process of determining the criteria, a field type examination was carried out and draft criteria were established. An expert opinion form has been prepared for the generated criteria and each criterion is rated as "Required-Partially Required-Not Required". The opinions of seven subject experts who were teaching members in the field of Turkish education were taken. In line with the opinions of the experts, some measures have been put in place. The eight criteria specified were placed in the measurement tool according to the binary comparison method.

The order in which the observers are doing is firstly a matrix of F frequencies. The matrix exhibits a symmetric property, so the diagonal of the matrix is meaningless. 2. The elements of the F-Frequencies Matrix are divided into N (total number of observers); Then the Z Unit Standard Normal Values Matrix (Unit Normal Displacement Matrix) was created based on the z values p ratio.

Results and Recommendations

Analysis have been performed for both III. state and V. state equations and it is observed that the results are more or less the same. The coefficient of internal degree of consistency have been calculated as 0,069 and 0.059 for analysis of III. state and V. state equations, respectively. Spearman's rho coefficient was calculated in order to determine the relation between the sequences performed by the two different methods and the relationship between the two results was 0.952

($p < 0.01$). It can be said that similar results are obtained in two different analyzes with another expression.

The priorities for the evaluation criteria for writing according to the students have been listed; identification of governing idea and building up the text accordingly have come out to be the most important criterion. The following criteria are usage of clear, understandable and consistent language, avoiding irrelevant subjects, choosing correct vocabulary, supporting the governing idea with highlighting examples, finding an impressive and appropriate title, setting up the paragraphs properly. Page layout have been found out to be the last evaluation criterion for writing according to the students.

It is seen that students are weighted in the order given in the summer, which generally takes evaluation criteria. It may be due to the success of the students' education. However, there is no definite judgment as to what the criteria used in the evaluation of written narration in the field are. This situation may cause students not to make the correct planning while making the written expressions. It is recommended that the criteria be determined, weighted, used and informed of the students. Binary comparison scaling method III. It has been determined that there is a high level of positive correlation between the results of the analysis of the state equation and the V. Hal equation. Within the scope of this study, students studying in three departments have been studied. Written expression skills are not only required for students who are trained in Turkish teaching, so research can be repeated for students who study in all the departments.

Keywords: writing skill, evaluation criteria, pair-wise comparison method, scaling

Giriş

İnsanoğlu varoluş gereği kendini ifade etme ihtiyacı yani iletişim kurma gereği duymaktadır. Bunu da tarih boyunca yapabildiği her şekilde denemiştir. Mağara duvarlarına resimler çizme, dili kullanma, mektup yazma, mesaj atma, e-posta gönderme gibi. Yüzyıllar boyu gelişen teknoloji ve dil felsefesi de insanlığın iletişim biçimine büyük ölçüde yön vermiştir (Takıl, 2016). Bu iletişim biçiminde yazının icadı kuşkusuz çok önemli yer tutmaktadır çünkü yazı iletişimin ve aktarımın önemli bir aracı olmuştur. Bu nedenle de zamanla eğitim sürecinin içine dahil olmuştur (Temizkan, 2008). Doğru ve etkili bir şekilde gerçekleştirilen yazılı anlatımın hem dile, hem topluma hem de kültüre önemli katkıları bulunmaktadır. Bağcı (2007) dil becerileri içerisinde yer alan bütün kazanımların yazma yetisinde birleştiğini ifade etmektedir.

Bireylerin duyma, düşünme, duyup düşündüklerini yazıyla etkili bir şekilde anlatma yetisini kazanabilmesi için ilkokuldan üniversiteye değin yazılı anlatım dersi örgün öğretim içerisinde yer almaktadır (Özdemir, 1969). Yazılı anlatımın bireylerde birikimli bir şekilde gelişmesi gerekirken yapılan bazı araştırmalar, yazılı anlatım dersiyle hedeflenen eleştirel bakış açısı, üretme becerisi, yazılı ifade becerisi konularının (Özbek, 1993) öğrencilere yeterince kazandırılmadığı belirlenmiştir (Akbayır, 2010). Örgün eğitimin son kademesi olan yükseköğretim öğrencilerinin, özellikle eğitim fakültesinde öğrenim gören öğrencilerinin, yazılı anlatım becerilerinin eksik olduğunu ortaya koyan çalışmalar mevcuttur (Çakır, 2003; Karasakaloğlu, Saracaloğlu ve Dedebali, 2010; Temizkan, 2008; Yılman, 2010). Üniversite öğrencilerinin yazılı anlatım becerilerinin değerlendirildiği çalışmaların daha çok Türkçe öğretmen adayları ve sınıf öğretmeni adayları ile yürütüldüğü belirlenmiştir (Bağcı,

Turkish Studies

International Periodical for the Languages, Literature and History of Turkish or Turkic
Volume 11/21 Fall 2016

2007; Çamurcu, 2011; Dumanlı, 2014; Göçer, 2013; İşeri ve Ünal, 2012; Karabuğa, 2011; Karasakaloğlu, Saracaloğlu ve Dedeşali, 2010; Temizkan, 2008). Farklı bölümlerde öğrenim gören öğrencilerle çalışmasını yürütülen Köse ve Şahin (2008) ise üç farklı ana bilim dalında öğrenim gören 385 öğrencinin yazılı anlatım puanlarının ortalama düzeyde olduğu belirlemiştir. Mert (2015) 100 Türkçe öğretmeni ile gerçekleştirdiği çalışmasında Türkçe öğretmen adaylarının kendileri doğru yazabildiği ölçüde öğrencilerine bunu öğretmenlerinin mümkün olabileceğine dikkat çekmiş ve öğretmen adaylarının en çok noktalama işaretleri ile eksik anlatımda sorun yaşadıklarını ortaya koymuştur.

Eğitim; hedef, içerik, süreç ve değerlendirme olmak üzere dört temel ögeden oluşmaktadır. Eğitimde yaşanan bir aksaklık öğelerin en az birinde var olan sorundan kaynaklanmaktadır. Üniversite öğrencilerinin yazılı anlatım dersinde istenilen düzeye ulaşamaması hedef, içerik, süreç öğelerinden kaynaklı olabileceği gibi değerlendirme ögesinden de kaynaklanabilir. Diğer bir anlatımla öğrencilerin yazılı anlatım becerileri doğru bir şekilde değerlendirilmiyor da olabilir. Değerlendirmenin yanlış ve/veya eksik gerçekleştirilmesi de geri bildirimin etkili olmasını, öğrencilerin eksiklerini görüp düzeltmelerini de engellemektedir.

Öğrencilerin yazılı anlatım becerilerini ölçmek için onlardan bir yazılı anlatım ürünü oluşturmaları istenilir. Ancak bu sınavın güvenilirlik ve geçerliğinin yüksek düzeyde tutulması diğer sınavlardan daha zordur. Bu güçlük, yazılı anlatım becerilerinin, öznel öğeleri fazlaca içerdiğinden dolayı güvenilir olarak puanlanamamasından kaynaklanmaktadır. Bu tür sınavlarda öğrencilerin duygu, düşünce ve hayallerini dil bilgisine uygun bir şekilde etkili bir anlatımla oluşturmaları istenir. Bunun sonucu olarak da yazıların tek bir doğru yanıtı olmaz ve doğru yanıt anahtarı da hazırlanması zorlaşır (Çetin ve Kelecioğlu, 2004). Öğrencilerin yazılı anlatımları bir metin şeklinde olduğundan değerlendiriciler genel izleme yoluyla puanlama yoluna gidebilmektedir. Ancak bu durum, yazılı anlatımın sadece bir unsurunda eksikliği bulunan ürünün gereğinden daha az ya da yüksek puanlanmasına neden olabilmektedir. Bunun yerine öncelikle yanıt anahtarı içerik, organizasyon, dil bilgisi, anlatım yapısı, sözcük dağarcığı, noktalama ve yazım kuralları gibi ana ölçütleri içermeli, ardından uygunluk ve yaratıcılıkları kapsamalıdır (Çetin ve Kelecioğlu, 2004). Anahtar hazırlanırken değerlendirmeye esas olan ölçütler, bu ölçütlerin tanım ve içerikleri, sonra da puanlaması yer almalıdır. Söz konusu üç bölümden oluşan puanlama anahtarları ile öğrencilerin yazılı anlatımları nesnel bir şekilde değerlendirilebilir (Popham, 1997).

Puanlama anahtarının hazırlanma sürecinde öncelikle nesnel ölçütlerin belirlenmesi gerekmektedir. Belirlenen ölçütlerin gözlemlenebilir yönleri, ne zaman ve ne şekilde kazanılacağı, belirtilmeli yani ölçüt tanımlanmalıdır. Ardından da ölçütlerin önem derecesine göre ağırlıklandırma işlemi gerçekleştirilmelidir (Popham, 1997). Bu doğrultuda puanlama anahtarının hazırlanmasının ilk ve en önemli kısmının ölçüt belirleme olduğu görülmektedir. Yazılı anlatımın değerlendirilmesi için hazırlanacak puanlama anahtarları için öncelikle değerlendirmeye konu olan ölçütlerin tespit edilmesi, daha sonra da ağırlıklandırılması gerekmektedir.

Yazılı anlatımın değerlendirilmesinde kullanılabilecek birçok ölçüt bulunmaktadır. Bunlar: kağıt düzeni, yazının okunaklılığı, dış planlama, kelime zenginliği, paragraf, kelime, cümle, mantık hatası, dil bilgisi, yazım ve noktalama (Özdemir, 2008). Dumanlı (2014) yazılı anlatımın unsurlarının konu, anlatım düzeni, başlık, kelime, cümle ve paragraf olduğunu ifade etmektedir. Ortaöğretim 9. Sınıf öğrencileri ile yürüttüğü Bağcı (2012), öğrencilerin yazılı anlatım alan bilgilerini kelime, noktalama ve yazım, anlatım bozuklukları, paragrafta ana düşüncüyü bulma, paragraf tamamlama, anlatım biçimleri ve cümle bilgileri başlıklarında değerlendirmiştir. Köse ve Şahin (2008) yazılı anlatımın değerlendirilmesinde sırasıyla kağıt düzeni, başlık, yazım kuralları, anlatım düzeni, anlatım zenginliği ve ana fikir ölçütlerinin değerlendirilmesi gerektiğini belirtmektedir. Şimşek (2015) çalışmasında yazılı anlatım etkinliklerinin değerlendirilmesine

yönelik öğretmen ve öğrenci algılarının farklılık gösterdiğini ortaya koymuştur. Benzer farklılığın öğretmenlerde de olduğu belirlenmiştir. Göçer (2011) Türkçe öğretmenleri ile yürüttüğü çalışmada öğretmenlere değerlendirmede kullandıkları ölçütleri sormuştur. Araştırma kapsamında farklı öğretmenlerin öğrencilerin yazılı anlatım çalışmalarını değerlendirmek için farklı ölçütler kullandıklarını belirlenmiştir. Bununla birlikte öğretmenlerin yazının düzgünlüğü, düzen, plan, yazım ve noktalama ölçütlerini ortak olarak aldıklarını saptanmıştır (Göçer, 2011).

Bu araştırma kapsamında daha önce gerçekleştirilen çalışmalar ve konu alan uzmanlarının görüşleri doğrultusunda ölçütler belirlenmiştir. Bunlar: kağıt düzeninin uygun olması; yazıya uygun, etkileyici ve ilginç bir başlık kullanılması; anlatımın uygun, ilginç örneklerle, sayısal verilerle vb desteklenmesi; ana fikrin belirlenerek yazının bu çerçevede oluşturulması; geniş bir kelime hazinesinin ve doğru kelimelerin kullanılması; yazım ve noktalamanın doğru olması; paragraf geçişlerinin doğru olması ve paragrafların yeterli bilgiyi içermesi; açık, anlaşılır ve tutarlı bir üslubun kullanılmasıdır. Araştırma kapsamında öğretmen adaylarının ölçütleri ağırlıklandırması ikili karşılaştırmalar ölçekleme yöntemi ile gerçekleştirilmiştir. Psikometri alanında ölçülen psikolojik yapıların ölçeklenmesi önemlidir (Torgerson, 1958) çünkü bu sayede ölçme aracı geliştirilebilir ve sınıflama düzeyindeki veriler eşit aralıklı ölçme düzeyine getirebilir (Turgut ve Baykul, 1992).

İkili karşılaştırmalar yönteminde gözlemciler ikiye ikiye verilen uyarıcıların hangisinin uyarıcılık değerinin büyük (daha iyi, daha güzel, daha olumlu gibi) olduğu sorulur. Gözlemcilerin bir uyarıcıyı diğerinden büyük bulması istenir; eşitlik veya ayırt etmeme durumu söz konusu değildir. Gözlemcilerin $s_j > s_k$ yargıları sayısının tüm yargılar sayısına oranının 0,50'den küçük olması istenir. Böylece gözlemcilerin iki uyarıcıyı birbirinden iyi bir şekilde ayırt edebildiğini ya da iki uyarıcının birbirinden ayrılabilen özelliklerinin olduğu söylenebilir (Turgut ve Baykul, 1992).

Thurstone'nin karşılaştırmalı yargı kanununa ilişkin beş hali bulunmaktadır. İlk dört halde bilinmeyen sayısının çok olması bu hallerin hesaplanmasını güçleştirmektedir. Bu haller ideal durum olarak bilinmektedir. Beşinci halde varsayımların fazlalaşması bilinen sayısını arttırmış ve bu hali hesaplanabilir kılmıştır. Beşinci halin varsayımları şunlardır:

1. $r_{jk}=0$ uyarıcılar arasında ilişki yoktur.
2. Gözlemcilerin ayırt etme dağılımları birbirine çok yakındır. Ayırt etme dağılımlarının varyansları birbirine eşittir.

Hesaplamalar elde edilen 3 formül temeline dayanır:

$$1. D = S_j - S_k \quad 2. \sigma_d = \sqrt{\sigma^2 j + \sigma^2 k - 2r_{jk} \cdot \sigma_j \cdot \sigma_k} \quad 3. Z_d = \frac{D}{\sigma_d}$$

İkili karşılaştırmalar yoluyla elde edilen ölçme sonuçları "sıralama ölçeği" üzerinde bilgi vermektedir. Ölçekleme yöntemleriyle birlikte sıralar arasına bir birim verilir ve bir başlangıç noktası belirlenirse ölçek puanları eşit aralıklı ölçek bilgileri verebilmektedir (Turgut ve Uyar, 1992).

Çalışmanın Amacı ve Önemi

Bu araştırma kapsamında üniversitelerin birinci sınıf düzeyinde öğrenim gören ve Türkçe I: Yazılı Anlatım dersine 12 hafta devam etmiş öğrencilerin görüşleri alınmıştır. Türkçe I: Yazılı Anlatım dersi ile Türkçe düşünmenin ve yazılı ifade etmenin güçlükleri ve incelikleri, dilin kültür içindeki önemi öğrencilere aktarılacak istenmektedir (Yakıcı, Yücel, Doğan ve Yelok, 2011). Başka bir anlatımla Türkçe I: Yazılı Anlatım dersinde temelde öğrencilerin yazılı anlatım becerilerinin geliştirilmesi hedeflenmektedir.

Yazılı anlatımların değerlendirilmesi sadece öğrencilerin beceri düzeylerini belirlenmesi için değil; öğrencilerin yanlış ya da eksiklerini belirleyerek düzeltmelerini sağlanmasını amacıyla da

önemlidir. Yazılı anlatımların değerlendirilmesinde öğretim üyelerinin kullanacakları ölçütler bulunmalı ve bu ölçütlerden öğrenciler önceden haberdar edilmelidir. Öğrencilerin de yazılı anlatımlarını oluştururken dikkat ettikleri ölçütlere verdikleri önemlerin belirlenmesi önem kazanmaktadır. Yazılı anlatım ürünlerinin nesnel bir şekilde değerlendirilmesi için öncelikle ölçmeye konu olacak ölçütlerin tespit edilmesi ve ağırlıklandırılması gerekmektedir. Bu çalışmada öğretmen adaylarının yazılı anlatım ölçütlerini ne düzeyde ağırlıklandırıldığı belirlenmiştir. Bu amaçla yapılan çalışma dersin amaçları kapsamında yer alan yazılı anlatım becerilerinin ne düzeyde geliştiğini; öğrencilerin kendi ürünlerini hangi ölçütlere göre oluşturduğunu belirlemek amacıyla önemlidir. Uyar (2016) 1990-2015 arasında yapılan yazılı anlatım çalışmalarını incelediği araştırmasında, ölçme ve değerlendirme çalışmalarının yazılı anlatımların içeriğini zenginleştirdiğini, öğretim programının bir parçası olarak ele alındığında belirlenen ölçütlerin öğrencilerin yazma becerisine olumlu katkı sağladığını ifade etmektedir.

Bu doğrultuda araştırma kapsamında ikili karşılaştırmalar yöntemiyle öğrencilerin yazılı anlatımdaki ölçütlerinin önem sıraları belirlenmiştir. Ölçekleme alanındaki kaynaklar ve çalışmalar hem Türkiye'deki hem de yurt dışındaki alan yazında kısıtlıdır. İkili karşılaştırmalar yönteminin kullanılmış olması araştırmayı ayrıca önemli kılmaktadır.

Yöntem

Bu bölümde araştırmanın desenine, araştırma grubuna, verilerin toplanması ve analizine ilişkin bilgilere yer verilmiştir.

Araştırmanın Deseni

Tarama araştırmaları, geçmişte ya da halen var olan bir durumu var olduğu şekliyle betimlemeyi amaçlayan araştırma yaklaşımlarıdır (Karasar, 2008). Fraenkel ve Wallen (2009) tarama araştırmalarının asıl amacının, bir gruba ait özelliklerin betimlenmesi, olduğunu ifade etmektedir. Bu çalışmada üniversite öğrencilerinin yazılı anlatım ürünlerinin değerlendirilmesinde kullanılan ölçütlere verdikleri önem sıralaması belirlendiğinden araştırma genel tarama araştırması desenine örnektir.

Çalışma Grubu

Bu araştırmanın çalışma grubunu, 2010-2011 eğitim-öğretim yılında Gazi Üniversitesi Eğitim Fakültesine kayıt yaptıran ve Türkçe I: Yazılı Anlatım dersine 12 hafta devam eden 162 öğrenci oluşturmaktadır. Araştırmaya dahil edilecek öğrencilerin seçiminde öğrencilerin farklı puanlarla üniversiteye yerleşmiş olması ve aynı dersi alan farklı alan öğrencileri arasında yanlılık olmamasına dikkat edilmiştir. Bu doğrultuda maksimum çeşitlilik yöntemi ile İngilizce öğretmenliği (%32; n=52), ilköğretim matematik öğretmenliği (%28; n=46) ve sosyal bilgiler öğretmenliğinde (%40; n=64) öğrenim gören öğrenciler araştırmaya dahil edilmiştir. Araştırmaya katılan öğrencilerin %67'sini (n=109) kız öğrenciler oluştururken %36'sını (n=59) erkek öğrenciler oluşturmaktadır.

Verilerin Toplanması

Öğrencilerin yazılı kompozisyon ürünlerinin değerlendirilmesinde kullanılan ölçütlere verdikleri önem sırasının belirlenmesi amacıyla öncelikle değerlendirme ölçütleri listelenmiştir. Ölçütlerin tespit edilmesi sürecinde alan yazın incelemesi gerçekleştirilmiş ve taslak ölçütler oluşturulmuştur. Oluşturulan ölçütler için uzman görüş formu hazırlanmış ve her bir ölçüt "Gerekli-Kısmen Gerekli-Gerekli Değil" şeklinde derecelendirilmiştir. Türkçe eğitimi alanında öğretim üyesi olan yedi konu alan uzmanının görüşleri alınmıştır. Uzmanların görüşleri doğrultusunda bazı ölçütlerde birleştirme yoluna gidilmiştir. Belirlenen sekiz ölçüt, ikili karşılaştırma yöntemine uygun olarak ölçme aracına yerleştirilmiştir. Uygun bir yönerge hazırlandıktan sonra bir ölçme ve

değerlendirme uzmanının görüşü alınmıştır. Uzmanın görüşleri doğrultusunda ölçme aracına son şekli verilmiştir. İkili karşılaştırmalar için kullanılan ölçme aracının işaretleme bölümü Şekil 1’de gösterilmiştir.

Kağıt Düzeni			Başlık
			Anlatım zenginliği
			Ana fikir
			Kullanılan Kelimeler
			Yazım ve noktalama
			Paragraf Yapısı
			Üslup

Başlık			Anlatım zenginliği
			Ana fikir
			Kullanılan Kelimeler
			Yazım ve noktalama
			Paragraf Yapısı
			Üslup

Anlatım zenginliği			Ana fikir
			Kullanılan Kelimeler
			Yazım ve noktalama
			Paragraf Yapısı
			Üslup

Ana fikir			Kullanılan Kelimeler
			Yazım ve noktalama
			Paragraf Yapısı
			Üslup

Yazım ve noktalama			Paragraf Yapısı
			Kullanılan Üslup

Kullanılan Kelimeler			Yazım ve noktalama
			Paragraf Yapısı
			Üslup

Paragraf Yapısı			Kullanılan Üslup
-----------------	--	--	------------------

Şekil 1. Öğrencilerin cevaplamaları için oluşturulan ikili karşılaştırmalar formu

Şekil 1’de yer alan form için öğrencilerden daha önemli gördükleri ölçütün yanına x işareti koymaları istenmiştir. Yönergenin başında her bir kısaltma için açıklamalarda bulunulmuştur.

Açıklamalar şu şekildedir:

- *Kağıt düzeni*: kağıt düzeninin uygun olması
- *Başlık*: yazıya uygun, etkileyici, ilginç bir başlık kullanılması
- *Anlatım zenginliği*: anlatımın uygun, ilginç örneklerle, sayısal verilerle vb desteklenmesi
- *Ana fikir*: ana fikrin belirlenerek yazının bu çerçevede oluşturulması
- *Kullanılan kelimeler*: geniş bir kelime hazinesinin ve doğru kelimelerin kullanılması
- *Yazım ve noktalama*: yazım ve noktalamanın doğru olması
- *Paragraf yapısı*: paragraf geçişlerinin doğru olması ve paragrafların yeterli bilgiyi içermesi
- *Üslup*: açık, anlaşılır ve tutarlı bir üslubun kullanılması

Verilerin Analizi

Araştırma kapsamında öğrencilerden elde edilen veriler ikili karşılaştırma ölçekleme yönteminin hem III. Hal hem de V. Hal denklemlerine göre çözümlenmiştir. Çözümleme sürecinde yapılması gereken işlemleri Turgut ve Baykul (1992) şöyle ifade etmektedir: İkili karşılaştırma ölçekleme yönteminde gözlemciler ikiye ayrılarak uyarıcılar verilerek gözlemcilerden “daha büyük, daha olumlu, daha güzel” şeklinde sıralama yapmaları istenir. Bu çalışmada da yazılı anlatım değerlendirme ölçütlerinden önemli gördüklerini belirtmeleri istenmiştir. Gözlemcilerin yapmış oldukları sıralamalarla öncelikle F frekanslar matrisi oluşturulur. Matris simetrik özellik göstermektedir, dolayısıyla matrisin köşegenleri anlamsızdır. 2. F Frekanslar Matrisinin elemanları N’ e (toplam gözlemci sayısına) bölünerek P Oranlar Matrisi; ardından da Z Birim Standart Normal Değerler Matrisi (Birim Normal Sapmalar Matrisi) z değerlerini p oranına bağlı olarak oluşturulmuştur.

III. Hal Denklemi

III. Hal denklemi çözümünde uyarıcılara ilişkin varyanslar eşit kabul edilmediği için hesaplamalarda varyanslar kullanılmaktadır.

Z Matrisinin sütun elemanlarının standart kaymaları (V_j) hesaplanmıştır. $V_j \times K$ =değeri hesaplanmış ve bu değer 1’e bölünerek $1 / V_j \cdot K$ satırı elde edilmiştir. KC sabitinin hesaplanabilmesi için öncelikle 3. maddede hesaplanan $1 / V_j \cdot K$ değerleri toplanmış ve tüm satırlar için aynı değer hesaplanmıştır. Standart kayma formülünde değerler yerine konularak $KC / K \cdot V_j - 1$ formülüyle standart kayma hesaplanmıştır. Ardından varyans için standart kaymaların kareleri alınarak ve satırda bulunan varyanslar satır ve sütuna getirilerek Z Varyanslar Toplamları Matrisi elde edilmektedir. Matrisin içi, satır ve sütunların toplanmasıyla doldurulmuştur. Varyanslar Toplamı Matrisi oluşturulduktan sonra bu matrisin karekökünün alındığı yeni bir matris oluşturulmuştur ve varyans toplamlarının karekökleri matrisi elde edilmiştir. Z birimler normal dağılım matrisindeki değerlerle karekök matrisindeki değerleri çarparak S matrisi (çarpımlar matrisi) elde edilmiştir. S matrisi sütunlarındaki değerler toplanıp uyarıcı sayısına bölünmüş (S_j ’ler hesaplanmış) ve en küçük değer, 0’a eşitlenerek satırdaki diğer değerlere en küçük değer eklenmiştir. Değerler sayı doğrusunda gösterilip yorumlanmıştır.

V. Hal Denklemi

V. Hal denkleminde uyarıcılar arasında ilişki olmadığı ve uyarıcıların ayırt edilme dağılımlarına yönelik varyansların eşit olduğu kabul edilmektedir.

Oluşturulan Z matrisinin sütunlar boyunca ortalaması alınarak (toplam/sütundaki eleman sayısı) uyarıcıların ölçek değerleri hesaplanmıştır. Sütun ortalamaları uyarıcıların ölçek değerleri arasındaki farka eşit olduğu için değişkenlerden en küçüğü 0 kabul edilmiştir. (Başlangıç noktası olarak izafi 0 noktası belirlenir.) Ölçek değeri en küçük olan uyarıcıyı 0’a eşitleyecek değer; tüm ölçek değerlerine eklenmiştir. Yeni ölçek değerleri doğru üzerinde gösterilmiş ve değerler yorumlanmıştır.

İkili karşılaştırmalar yönteminde bireyler aynı ikili için farklı cevaplar verebilmektedir. Bu nedenle Ortalama Hata (OH) hesabı yapılmaktadır.

$$OH = \sum |p_{jk} - p'_{jk}| / K(K-1)$$

Küçük hesaplanan, OH değeri beklenen değer ile gözlenen değer arasındaki farkın az olduğunu, iç tutarlığın yüksek olduğunu ve varsayımların sağlandığını göstermektedir. Yüksek değerde hesaplanan OH değeri ise modelin varsayımları karşılamadığını, güvenilirliğin düşük olduğunu belirtmektedir. OH değerinin anlamlılık derecesi ise X^2 (Ki-kare) ile test edilir.

Turkish Studies

$$X^2 = \sum (q_{jk} - q'_{jk})^2 / 821 / N$$

$$sd = (K-1) (K-2) / 2$$

Bu araştırma kapsamında da örneğin öğrenciler “kağıt düzeni-başlık” karşılaştırmasında kağıt düzeni ölçütünü; “başlık-konu” arasında başlık değişkenini seçmiş olmasına karşın “kağıt düzeni-konu” karşılaştırmasında konu değişkenini tercih etmiş olabilir. Bu durumda güvenilir cevaplaması düşük düzeydedir. Bu nedenle araştırma kapsamında OH değeri hesaplanmıştır (Turgut ve Baykul, 1992).

III. ve V. Hal denklemleri ile gerçekleştirilen çözümleme sonuçları arasındaki ilişkinin belirlenmesi amacıyla Spearman rho katsayısı hesaplanmıştır.

Bulgular

Araştırma kapsamında görüşleri alınan öğrencilerin yazılı kompozisyon ölçütlerine verdikleri önem sıralamasının belirlenmesi amacıyla ikili karşılaştırma ölçekleme yöntemi kullanılmıştır. Bu doğrultuda her bir öğrencinin vermiş olduğu cevaplar için F frekanslar matrisi oluşturulmuştur. Birinci öğrenci için oluşturulan matris Şekil 2’de gösterilmiştir.

1.kişi		A	B	C	D	E	F	G	H
A			0	0	1	1	1	0	1
B	1			1	1	1	1	1	1
C	1	0			1	1	1	1	1
D	0	0	0			0	0	0	1
E	0	0	0	1			0	0	1
F	0	0	0	1	1			1	1
G	1	0	0	1	1	0			1
H	0	0	0	0	0	0	0		

Şekil 2. Birinci Öğrencinin Cevapları Doğrultusunda Oluşturulan F Frekanslar Matrisi

F frekans matrisi sonrasında oluşturulan P Oranlar Matrisi ve Z Birim Normal Dağılım Matrisi Şekil 3’te gösterilmiştir.

P ORANLAR MATRİSİ		A	B	C	D	E	F	G	H
A		0	0,51	0,91	0,98	0,84	0,54	0,85	0,96
B	0,49		0	0,83	0,9	0,77	0,38	0,73	0,88
C	0,09	0,17		0	0,71	0,43	0,16	0,48	0,63
D	0,02	0,1	0,29		0	0,22	0,13	0,28	0,57
E	0,16	0,23	0,57	0,78		0	0,21	0,52	0,72
F	0,46	0,62	0,84	0,87	0,79		0	0,66	0,86
G	0,15	0,27	0,52	0,72	0,48	0,34		0	0,72
H	0,04	0,12	0,37	0,43	0,28	0,14	0,28		0

Z BİRİM NORMAL DAĞILIM MATRİSİ								
	A	B	C	D	E	F	G	H
A		0,027	1,372	2,028	0,996	0,107	1,041	1,722
B	-0,027		0,953	1,306	0,726	-0,298	0,625	1,190
C	-1,372	-0,953		0,561	-0,188	-0,996	-0,053	0,326
D	-2,028	-1,306	-0,561		-0,761	-1,138	-0,593	0,188
E	-0,996	-0,726	0,188	0,761		-0,797	0,053	0,593
F	-0,107	0,298	0,996	1,138	0,797		0,411	1,088
G	-1,041	-0,625	0,053	0,593	-0,053	-0,411		0,593
H	-1,722	-1,190	-0,326	-0,188	-0,593	-1,088	-0,593	

Şekil 3. Oluşturulan P Oranlar Matrisi ve Z Birim Normal Dağılım Matrisi

1. III. Hal denklemi sonuçları

Üniversite öğrencilerinin yazılı anlatımlarının değerlendirilmesinde en önemli gördükleri ölçütleri belirlemek ve çalışmalara yön vermek amacıyla öğrencilerden elde edilen görüşler aynı ölçek düzeyine yerleştirilmiştir. Bu amaçla öncelikle III. Hal denklemi ile çözümlemeler gerçekleştirilmiştir. Sonuçlar Tablo 1’de gösterilmiştir.

Tablo 1. İkili Karşılaştırmalar Ölçekleme III. Hal Denklemi ile Öğrencilerin Ölçütlere Verdikleri Önem Sıralaması

Ölçütler	SC (ölçek değerleri)
Kağıt düzeni	0,024
Başlık	0,255
Anlatım zenginliği	1,494
Ana fikir	2,000
Kullanılan kelimeler	1,223
Yazım ve noktalama	0,000
Paragraf yapısı	1,216
Üslup	2,141

Tablo 1’de de görüldüğü gibi öğrenciler tarafından yazılı anlatımların değerlendirmesindeki ölçütler önemlerine göre sıralanmış ve yazılı anlatımların değerlendirmesinde en önemli ölçütün “açık, anlaşılır ve tutarlı bir üslubun kullanılması” olduğu belirlenmiştir. Bu ölçütü sırasıyla ana fikrin belirlenerek yazının bu çerçevede oluşturulması; anlatımın uygun, ilginç örneklerle, sayısal verilerle desteklenmesi; geniş bir kelime hazinesinin ve doğru kelimelerin kullanılması; paragraf geçişlerinin doğru olması ve paragrafların yeterli bilgiyi içermesi; yazıya uygun, etkileyici, ilginç bir başlık kullanılması; kağıt düzenine dikkat edilmesi ölçütleri takip etmektedir. Öğrencilere göre yazılı anlatımların değerlendirmesinde en son dikkat edilecek ölçütün yazım ve noktalamanın doğru olması olduğu tespit edilmiştir.

III. Hal denklemi yöntemiyle gerçekleştirilen ölçekleme çalışmasında öğrencilerin vermiş oldukları cevapların tutarlılığını saptamak amacıyla ortalama hata katsayısı hesaplanmış ve sonuçlar Tablo 2’de gösterilmiştir.

Tablo 2. İkili Karşılaştırmalar Ölçekleme III. Hal Denklemi ile Öğrencilerin Ölçütlere Verdikleri Önem Sıralamasına İlişkin Hesaplanan Ortalama Hata

Matris toplam /2	3,278
K*K-1	56
OH	0,059

Tablo 2’de görüldüğü gibi öğrencilerin ikili karşılaştırmalarına az da olsa hata karıştığı görülmektedir (OH=0,059). Hesaplanan ortalama hata değerinin düşük olması, karışan hata miktarının da düşük olduğuna işaret etmektedir.

2. V. Hal denklemi sonuçları

İkili karşılaştırmalar ölçekleme yöntemiyle öğrencilerinin sıraladıkları yazılı anlatımlarının değerlendirilmesi çözümlemesi ayrıca V. Hal denklemi ile çözümlenmiştir. Hesaplama sonuçları Tablo 3’te gösterilmiştir.

Tablo 3. İkili Karşılaştırmalar Ölçekleme V. Hal Denklemi ile Öğrencilerin Ölçütlere Verdikleri Önem Sıralaması

Ölçütler	SC (ölçek değerleri)
Kağıt düzeni	0,000
Başlık	0,403
Anlatım zenginliği	1,424
Ana fikir	1,928
Kullanılan kelimeler	1,174
Yazım ve noktalama	0,382
Paragraf yapısı	1,169
Üslup	1,856

Tablo 3 incelendiğinde araştırma kapsamında görüşleri alınan öğrencilerin yazılı anlatım değerlendirmesinde en önemli gördükleri ölçütün ana fikrin belirlenerek yazının bu çerçevede oluşturulması olduğu görülmektedir. Bu ölçütü sırasıyla açık, anlaşılır ve tutarlı bir üslubun kullanılması; anlatımın uygun, ilginç örneklerle, sayısal verilerle desteklenmesi; geniş bir kelime hazinesinin ve doğru kelimelerin kullanılması; paragraf geçişlerinin doğru olması ve paragrafların yeterli bilgiyi içermesi; yazıya uygun, etkileyici, ilginç bir başlık kullanılması; yazım ve noktalamanın doğru olması ölçütleri izlemektedir. Üniversite öğrencilere göre yazılı anlatımların değerlendirmesinde en son dikkat edilecek ölçütün kağıt düzenine dikkat edilmesi olduğu belirlenmiştir.

V. Hal denklemi yöntemiyle gerçekleştirilen ölçekleme çalışmasında da öğrencilerin vermiş oldukları cevapların tutarlılığını belirlemek için ortalama hata değeri hesaplanmış ve sonuçlar Tablo 4’te yer almıştır.

Tablo 4. İkili Karşılaştırmalar Ölçekleme V. Hal Denklemi ile Öğrencilerin Ölçütlere Verdikleri Önem Sıralamasına İlişkin Hesaplanan Ortalama Hata

Matris toplam /2	3,845
K*K-1	56
OH	0,069

Turkish Studies

Tablo 4'te yer alan bilgiler incelendiğinde araştırmaya katılan V. Hal denklemi çözümlemesinde de öğrencilerin ikili karşılaştırmalarına az da olsa hata karıştığı görülmektedir (OH=0,069). Benzer şekilde hesaplanan ortalama hata değerinin düşük olması, karışan hata miktarının da düşük olduğuna işaret etmektedir.

3. Sonuçların karşılaştırılması

Öğretmen adaylarının yazılı anlatımlarının değerlendirilmesinde önem verdikleri ölçütleri ikili karşılaştırmalar ölçekleme yöntemi ile sıralamışlardır. Sıralama sürecinde III. Hal denklemi ile V. Hal denklemi yöntemleri ile çözümlemeler gerçekleştirilmiştir. Farklı varsayımlara dayanan iki yöntem sonuçları Tablo 5'te gösterilmiştir.

Tablo 5. İkili Karşılaştırmalar Ölçekleme III. Hal Ve V. Hal Denklemi İle Öğrencilerin Ölçütlere Verdikleri Önem Sıralamaları

Ölçütler	Önem sırası	
	III. Hal	V. Hal
Kağıt düzeni	8	7
Başlık	6	6
Anlatım zenginliği	3	3
Ana fikir	2	1
Kullanılan kelimeler	4	4
Yazım ve noktalama	7	8
Paragraf yapısı	5	5
Üslup	1	2

Tablo 5'teki bilgiler incelendiğinde, iki farklı yöntem arasında sonuçların genel olarak benzerlik gösterdiği ancak bazı sıralamalarda farklılık olduğu görülmektedir. III. Hal denklemi çözümlemesinde öğrencilerin en önemli gördükleri ölçütlerin sırasıyla açık, anlaşılır ve tutarlı bir üslubun kullanılması ve ana fikrin belirlenerek yazının bu çerçevede oluşturulması olduğu belirlenmiştir. V. Hal denklemine ise bu sıralamanın kendi içinde değişiklik gösterdiği görülmektedir. Benzer şekilde öğrencilerin en az önem verdiği ölçütlerin III. Hal denklemine sırasıyla kağıt düzenine dikkat edilmesi, yazım ve noktalamanın doğru olması olduğu saptanmıştır.

İki farklı yöntemle gerçekleştirilen sıralamalar arasındaki ilişkiyi belirlemek amacıyla Spearman's rho katsayısı hesaplanmış ve iki sonuç arasındaki ilişki 0,952 bulunmuştur ($p<0,01$). Diğer bir anlatımla iki farklı çözümlemede de benzer sonuçlar elde edildiği söylenebilir.

Tartışma ve Yorum

Bu araştırma kapsamında üniversite birinci sınıfta öğrenim gören ve Türkçe I: Yazılı Anlatım dersine 12 hafta devam etmiş öğrencilerin yazılı anlatımlarının değerlendirilmesinde kullanılan ölçütlere verdikleri önem sıralarının belirlenmesi amaçlanmıştır. Bu doğrultuda 162 öğrencinin görüşleri ikili karşılaştırma ölçekleme yöntemi ile alınmıştır. Sonuçlar III. Hal denklemi ve V. Hal denklemi ile çözümlenmiştir. Araştırmanın sonucunda öğrencilerin yazılı anlatımların değerlendirilmesinde en önemli gördükleri ölçütlerin “açık, anlaşılır ve tutarlı bir üslubun kullanılması” ve “ana fikrin belirlenerek yazının bu çerçevede oluşturulması” ölçütleri olduğu belirlenmiştir. Çamurcu'nun (2011) çalışmasında da bu araştırma sonucuna benzer şekilde yazılı anlatımların değerlendirilmesinde en fazla puan verilen ölçütler “ana fikrin desteklenmiş olması” ile “örneklerin yeterli olması” ölçütleri en önemli ölçütler olarak belirlenmiştir.

Öğrencilerin daha sonra sırasıyla yazılı anlatımlarının değerlendirilmesinde “anlatımın uygun, ilginç örneklerle, sayısal verilerle desteklenmesi; geniş bir kelime hazinesinin ve doğru

kelimelerin kullanılması; paragraf geçişlerinin doğru olması ve paragrafların yeterli bilgiyi içermesi; yazıya uygun, etkileyici, ilginç bir başlık kullanılması” gerektiğini belirtmişlerdir.

Üniversite öğrencileri “kağıt düzenine dikkat edilmesi” ve “yazım ve noktalamanın doğru olması” ölçütlerinin ise en son değerlendirilecek ölçütler olması gerektiğini ifade etmişlerdir. Bu sonuca benzer şekilde Köse ve Şahin (2008) de üniversite öğrencilerinin yazılı anlatımlarını değerlendirdikleri çalışmalarında puanlamada en az kağıt düzeni ve yazım kurallarına vermişlerdir. Çamurcu (2011) da araştırmasında yazılı anlatımları değerlendirirken “biçim” ve “yazım ve noktalama” ölçütleri diğer ölçütlere göre daha az puanlamıştır.

Bu çalışmada yazılı anlatım ölçütlerinin sıralanmasında ikili karşılaştırmalar ölçekleme yöntemi kullanılmıştır. İkili karşılaştırma, genel izlenimle puanlama ve derece puanlama anahtarıyla puanlama olmak üzere üç farklı yöntemle öğrenci kompozisyonlarını değerlendiren Ömür ve Erkuş (2013) da söz konusu üç yöntemle yapılan değerlendirmelerin sırasında bir farklılık olmadığını belirlemişlerdir. Bu doğrultuda da yazılı anlatımların sıralama için değerlendirmelerinde ikili karşılaştırmalar yönteminin kullanılabileceğini söylemişlerdir (Ömür ve Erkuş, 2013).

Bu araştırma kapsamında öğrencilerin değerlendirme ölçütlerini genel olarak alan yazında belirtilen sırada ağırlıklandırıldıkları görülmektedir. Öğrencilerin almış oldukları eğitimin başarısından kaynaklı olabilir. Ancak alan yazında yazılı anlatımın değerlendirilmesinde kullanılan ölçütlerin neler olduğuna ve ağırlıklarına yönelik kesin bir yargı bulunmamaktadır. Bu durum öğrencilerin de yazılı anlatımlarını oluştururken doğru bir planlama yapmamalarına neden olabilir. Ölçütlerin belirlenip ağırlıklandırılması, kullanılması ve bu ölçütlerden öğrencilerin haberdar edilmesi önerilmektedir.

İkili karşılaştırmalar ölçekleme yönteminin III. Hal denklemi ve V. Hal denklemi ile gerçekleştirilen çözümleme sonuçları arasında pozitif yönde ve yüksek düzeyde bir ilişki olduğu belirlenmiştir. Acar-Güvendir ve Özer-Özkan (2013) tarafından ölçekleme yöntemleri içerisinde ikili karşılaştırmalar ve sıralama ölçekleme yöntemleri sonuçları karşılaştırılmıştır. Sonuçlar arasında pozitif yönde ve yüksek düzeyde bir ilişki olduğu belirlenmiştir. Koğar ve Gelbal’ın (2015) çalışmasında da ikili karşılaştırmalar ve sıralama ölçekleme sonuçlarının benzerlik gösterdiği belirlenmiştir. Tüm bu sonuçlar dikkate alındığında ölçeklemelerin ikili karşılaştırmalar yöntemiyle gerçekleştirilebileceği önerilmektedir. Bu çalışma kapsamında üç bölümde öğrenim gören öğrencilerle çalışılmıştır. Yazılı anlatım becerileri sadece Türkçe öğretmenliğinde öğrenim gören öğrenciler için gerekli olmadığından tüm bölümlerde okuyan öğrencilerle araştırma yinelenebilir.

KAYNAKÇA

- Acar-Güvendir, M. ve Özer-Özkan, Y. (2013). İki ölçekleme yönteminin karşılaştırılması: İkili karşılaştırma ve sıralama yargıları. *Eğitim Bilimleri Araştırma Dergisi*, 3(1), 105-119.
- Akbayır, S. (2010). *Nasıl yazabilirim?*. Ankara: PegemA Akademi.
- Bağcı, H. (2007). *Türkçe öğretmeni adaylarının yazılı anlatım derslerine yönelik tutumları ile yazma becerileri üzerine bir araştırma*. Doktora tezi, Gazi Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Ankara.
- Bağcı, H. (2012). Ortaöğretim 9. sınıf öğrencilerinin yazılı anlatım alan bilgisi başarı düzeyleri üzerine bir araştırma. *Turkish Studies International Periodical For The Languages, Literature and History of Turkish or Turkic*, 7(4), 907-919.

- Beyreli, L., Çetindağ, Z. ve Celepoğlu, A. (2005). *Yazılı ve sözlü anlatım*. Ankara: PegemA Yayınları.
- Cemiloğlu, M. (2001). *Dil bilimi açısından Türkçe yazılı anlatım ve anlatım teknikleri öğretimi*. İstanbul: Alfa Basım Yayım Dağıtım.
- Çakır, Ö. (2003). Yazma öğretiminde süreç yaklaşımına dayalı programın yazılı anlatım becerisini geliştirmedeki rolü (mersin üniversitesi eğitim fakültesi örneği). *Dil Dergisi*, 122, 31-51.
- Çamurcu, D. (2011). Yüksek öğrenimine yeni başlayan Türkçe eğitimi bölümü öğrencilerinin yazma becerilerinin incelenmesi. *Selçuk Üniversitesi Türkiyat Araştırmaları Dergisi*, 29, 503-518.
- Çetin, B. ve Kelecioğlu, H. (2004). Kompozisyon tipi sınavlarda kompozisyonun biçimsel özelliklerinden kestirilen puanların anahtarla ve genel izlenimle elde edilen puanlarla ilişkisi. *Hacettepe Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 26, 19-26.
- Dumanlı, M. (2014). *Türkçe öğretmeni adaylarının yazılı anlatım öz yeterlik inançlarının değerlendirilmesi*. Yüksek Lisans Tezi, Dokuz Eylül Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, İzmir.
- Göçer, A. (2011). Öğrencilerin yazılı anlatım çalışmalarının Türkçe öğretmenlerince değerlendirilmesi üzerine. *Ondokuz Mayıs Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 30(2), 71-97.
- Göçer, A. (2013). Türkçe öğretmeni adaylarına göre yazma becerisinin ediniminde ve gelişiminde etkili olan unsurlar. *Mustafa Kemal Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*, 10(24), 1-14.
- Frankel, J.R. ve Wallen, N.E. (2009). *How to design and evaluate research in education*. New York: McGraw-Hill International Edition.
- İşeri, K. ve Ünal, E. (2012). Türkçe öğretmen adaylarının yazma kaygı durumlarının çeşitli değişkenler açısından incelenmesi. *Mersin Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 8(2), 67-76.
- Karabuğa, H. (2011). *Türkçe öğretmeni adaylarının yazılı anlatım çalışmalarında noktalama işaretlerini ve yazım kurallarını kullanabilme düzeyleri*. Yüksek Lisans Tezi, Abant İzzet Baysal Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Bolu.
- Karasakaloğlu, Saracaloğlu ve Dedebali, (2010). Yazılı anlatım dersinin sınıf öğretmeni adaylarının iletişim becerileri ile okuma ilgi ve alışkanlıklarına etkisi. *Kastamonu Eğitim Dergisi*, 18(2), 389-402.
- Karasar, N. (2008). *Bilimsel Araştırma Yöntemleri*. İstanbul: Nobel Yayın Dağıtım.
- Koğar, H. ve Gelbal, S. (2015). Üniversite öğrencilerinin sosyal beğenirlik tercihlerinin yargıcı kararları ile ölçeklenmesi. *Amasya Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 4(1), 136-152.
- Köse, E. ve Şahin, A. (2008). Yükseköğrenime yeni başlayan öğrencilerin düşüncelerini yazılı olarak ifade edebilme becerilerinin değerlendirilmesi. *Milli Eğitim Dergisi*, 180, 227-237.
- Mert, E. L. (2015). Türkçe öğretmen adaylarının yazılı anlatım becerileri ve dil duyarlılıkları üzerine bir inceleme. *Turkish Studies International Periodical For The Languages, Literature and History of Turkish or Turkic*, 10(7), 689-708.

- Ömür ve Erkuş (2013). Dereceli puanlama anahtarıyla, genel izlenimle ve ikili karşılaştırmalar yöntemiyle yapılan değerlendirmelerin karşılaştırılması. *Hacettepe Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 28(2), 308-320.
- Özbek, Y. (1993). Yazılı anlatım yoluyla eğitim. *Alman Dili ve Edebiyatı Dergisi VIII Prof. Dr. Şara Sayın'a Armağan Sayısı*, İstanbul Üniversitesi Edebiyat Fakültesi Yayınları.
- Özdemir, E. (1969). *Örnekle ve uygulamalı yazma tekniği*. Ankara: Güven Matbaası.
- Özdemir, S. (2008). *Ortaöğretim seçme sınavında başarılı olan öğrencilerin yazılı anlatım becerileri üzerine bir inceleme*. Yüksek Lisans Tezi, Gazi Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Ankara.
- Popham, J. W. (1997). What's wrong and what's right with rubric. *Educational Leadership*, 55(2), 12
- Şimşek, Ş. (2015). *Yazılı anlatım etkinlikleriyle ilgili öğretmen-öğrenci algılarının karşılaştırılması*. Doktora Tezi, Necmettin Erbakan Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Konya.
- Takıl, N. B. (2016). Yabancı dil olarak türkçe öğretiminde resimyazılar ve bağlamsal cümlelerle kelime kazanımı. *TURKISH STUDIES- International Periodical for the Languages, Literature and History of Turkish or Turkic*, 11(3), 2131-2150.
- Temizkan, M. (2008). Türkçe ve sınıf öğretmeni adaylarının yazılı anlatım çalışmalarını düzeltme ve değerlendirme durumları. *Ahi Evran Üniversitesi Kırşehir Eğitim Fakültesi Dergisi (KEFAD)*, 3(9), 49-61.
- Turgut, M.F., Baykul Y. (1992). *Ölçekleme Teknikleri*. Ankara: ÖSYM Yayınları.
- Uyar, Y. (2016). Yazma becerisini geliştirmeye yönelik araştırmalar: Son çeyrek asrın değerlendirilmesi. *Turkish Studies International Periodical For The Languages, Literature and History of Turkish or Turkic*, 11(3), 2273-2294.
- Yakıcı A., Yücel M., Doğan M. ve Yelok S.V. (2010). *Türkçe I: Yazılı Anlatım Üniversiteler İçin Kompozisyon Bilgileri*. Ankara: Gazi Kitabevi.
- Yılman, M. (2010). Etkili öğrenme öğretme sürecinde öğretmenlerin dili (türkçe) kullanma becerileri. III. *Uluslararası Dünya Dili Türkçe Sempozyumu Bildiri Kitabı (Ed. İlyas Yazar)*, 1043-1046. İzmir.

Citation Information/Kaynakça Bilgisi

- Sayın, A. (2016). "Yazılı Anlatım Değerlendirme Ölçütlerinin İkili Karşılaştırmalar Yöntemiyle Önem Derecelerinin Belirlenmesi / Determination of Severity Writing Evaluation Criteria By Pair-Wise Comparison Method", *TURKISH STUDIES -International Periodical for the Languages, Literature and History of Turkish or Turkic-*, ISSN: 1308-2140, Volume 11/21 Fall 2016, ANKARA/TURKEY, www.turkishstudies.net, DOI Number: <http://dx.doi.org/10.7827/TurkishStudies.10070>, p. 375-390.